

MONITOR SPÓŁDZIELCZY

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

Część A

Rok II.

Warszawa, dnia 25 lipca 1949 r.

Nr A-14

TREŚĆ NUMERU:

	Str.
poz. 94 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 3 czerwca 1949 r. w sprawie ograniczenia działalności Delegatur CZS.	1
poz. 95 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 25 czerwca 1949 r. w sprawie gratyfikacji dla jubilatów	1
poz. 96 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 9 lipca 1949 r. w sprawie warunków pracy i płacy pracowników zatrudnionych w Spółdzielczych Ośrodkach Maszynowych Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“	3
poz. 97 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 9 lipca 1949 r. w sprawie zaległych opłat spółdzielni	8
poz. 98 — Komunikat Biura Ubezpieczeń Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 15 lipca 1949 r. w sprawie dokumentowania zmian w ubezpieczeniach majątku spółdzielczego	8
Przegląd Ustawodawstwa Ogólnego	9

Poz. 94.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 3 czerwca 1949 r.

w sprawie ograniczenia działalności delegatur CZS.

W wykonaniu uchwały Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 4 maja br. w sprawie ograniczenia działalności delegatur CZS, Zarząd CZS postanawia:

1. Ograniczyć z dniem 1 sierpnia 1949 r. działalność delegatur CZS tylko do funkcji rewizyjno-inspekcyjnych i w związku z tym przemianować delegatury na inspektoraty rewizji CZS, podległe bezpośrednio Wydziałowi Rewizyjnemu.
2. Przenieść z tym samym dniem do Centrali etaty planistów, inspektorów szkolenia i inspektorów ubezpieczeniowych.
Z dniem 1. VIII. r. b. delegować planistów do P. K. P. G.
Utrzymać etaty inspektoratów rewizji oraz niezbędną ilość pracowników biurowych.
Znieść pozostałe etaty.

3. Znieść etat inspektora delegatur w Wydziale Organizacyjnym CZS.
4. Tym wszystkim pracownikom delegatur, których etaty zostają zniesione, zaproponować pracę w Centrali CZS, względnie ułatwić im otrzymanie pracy w miejscowych placówkach spółdzielczych lub organizacjach społecznych.
5. Wykonanie powyższej uchwały powierza się Wydziałowi Organizacyjnemu w porozumieniu z zainteresowanymi wydziałami, przy czym Wydział Prezydyjalny opracuje i przedstawi Zarządowi CZS do zatwierdzenia projekt przydziału miejscowym placówkom spółdzielczym zbędnych nieruchomości i ruchomości, będących własnością lub w użytkowaniu delegatur CZS.

Poz. 95.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 25 czerwca 1949 r.

w sprawie gratyfikacji dla jubilatów.

Zarząd CZS przyznaje tegorocznym jubilatом, zatrudnionym w CZS gratyfikację w wysokości jednomiesięcznych poborów.

Jednocześnie Zarząd CZS wyraża opinię, iż pracownikom, którym przyznana została jubileuszowa odznaka za 25-letnią pracę w spółdzielczości, może

instytucja zatrudniająca ich wypłacić gratyfikację w wysokości jednomiesięcznych poborów.

Gratyfikacja powyższa winna być wypłacona z funduszu nagród, zgodnie z uchwałą Zarządu CZS z dnia 4 lutego 1949 r.

LISTA OSÓB

które otrzymały w dniu 2 lipca 1949 r. (Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości) Złotą Odznakę za 25-letnią pracę w spółdzielczości.

m. st. Warszawa

1. Chromik Stanisław — Warszawa,
2. Dr Durkacz Piotr — Warszawa,
3. Kielan Franciszek — Warszawa,
4. Kulińska-Dziłk Rozalia — Warszawa,
5. Pióro Stefan — Warszawa,
6. Zglinicki Edmund — Warszawa;

woj. warszawskie

1. Chudzyński Zygmunt — Płońsk,
2. Garczyński Jan — Ostrów Mazowiecka,
3. Kosiorek Jan — Ostrów Mazowiecka,
4. Kraszewski Wacław — Ostrów Mazowiecka,
5. Krauze Józef — Żyrardów,
6. Krupa Tomasz — Miastków Kościelny,
7. Pudlik Stefan — Płock,
8. Ziółkowski Henryk — Płock;

m. Łódź

1. Antoniewski Jan — Łódź,
2. Chodakiewicz Rozalia — Łódź,
3. Cybulski Czesław — Łódź,
4. Fijałkowski Bronisław — Łódź,
5. Firyn Izidor — Łódź,
6. Gąsiorowska Józefa — Łódź,
7. Jędrzejewski Jan — Łódź,
8. Kaczyńska Regina — Łódź,
9. Komorowski Franciszek — Łódź,
10. Kruk Antoni — Łódź,
11. Piskorz Stanisław — Łódź,
12. Płuciennik Stanisław — Łódź,
13. Rosochacka Joanna — Łódź,
14. Rumiński Kazimierz — Łódź,
15. Sławińska Helena — Łódź,
16. Shycerska Klara — Łódź;

woj. łódzkie

1. Badura Franciszek — Łowicz,
2. Cedrowski Józef — Łęczyca,
3. Cichowicz Jan — Rawa Maz.,
4. Czyż Czesława — Piotrków Tryb.,
5. Duchniewski Bartłomiej — Ostrowy,
6. Dziadek Andrzej — Wieluń,
7. Firkowski Mikołaj — Końskie,
8. Grabarczyk Izidor — Topola Królewska,
9. Kazimierowicz Tomasz — Łowicz,
10. Kliciński Wincenty — Zduńska Wola,
11. Król Stefan — Zduńska Wola,
12. Podgórski Tomasz — Piotrków,
13. Pośpiech Bolesław — Wartkowice,
14. Trzapała Piotr — Wieluń,
15. Woźniak Walenty — Kutno;

woj. kieleckie

1. Banasik Stanisław — Kielce,
2. Biskup Jerzy — Częstochowa,
3. Burtnik Stanisław — Kielce,
4. Dobosz Józef — Częstochowa,
5. Domagała Stanisław — Ostrowiec Świętokrzyski,
6. Fit Jacenty — Kielce,
7. Gacia Antoni — Kielce,
8. Gębalska Apolonia — Częstochowa,
9. Gębalska Maria — Częstochowa,
10. Gieraz Józef — Częstochowa,
11. Grabiański Ludwik — Częstochowa,
12. Gurtman Jan — Częstochowa,

13. Hiller Walerian — Częstochowa,
14. Kamiński Władysław — Częstochowa,
15. Kazimierzak Józef — Częstochowa,
16. Kęcki Karol — Kielce,
17. Kożan Aleksander — Częstochowa,
18. Lula Franciszek — Częstochowa,
19. Łukawska Stefania — Kielce,
20. Machocki Antoni — Kielce,
21. Mastalerz Aniela — Częstochowa,
22. Miernik Stanisław — Kielce,
23. Milejski Stanisław — Częstochowa,
24. Motanina Władysław — Kielce,
25. Opilka Andrzej — Częstochowa,
26. Perz Stanisław — Kielce,
27. Piątek Jan — Kielce,
28. Rudnicki Stefan — Częstochowa,
29. Rurarz Stanisław — Skarżysko-Kamienna,
30. Rybakowska Stanisława — Pionki,
31. Słupek Antoni — Kielce,
32. Surma Józef — Kielce,
33. Szmyt Kazimierz — Radom,
34. Szotek Jan — Pionki,
35. Wajncettel Maria — Kielce,
36. Warmuz Piotr — Częstochowa,
37. Wawrzycki Piotr — Kielce,
38. Wicher Eleonora — Częstochowa,
39. Wolnik Antoni — Częstochowa,
40. Wolski Ignacy — Częstochowa,
41. Zajder Eugenia — Częstochowa,
42. Ziach Józef — Kielce,
43. Ziemiański Antoni — Częstochowa,
44. Żeglicki Józef — Częstochowa;

woj. lubelskie

1. Adamski Adam — Lublin,
2. Dąbski Aleksander — Krasnystaw,
3. Gąsiorowski Jan — Dierzkowice
4. Gaska Jan — Lublin,
5. Kostrzewski Władysław — Chełm Lubelski,
6. Nowicki Palemon — Lublin,
7. Rachoń Józef — Dzierzkowice,
8. Świtek Wacław — Lublin;

woj. białostockie

1. Burnos Bolesław — Elk,
2. Kapelański Tomasz — Kolno,
3. Różańska Stefania — Augustów;

woj. olsztyńskie

1. Jopek Józef — Górowo Iławeckie,
2. Klimek Edmund — Olsztyn,
3. Mrozowski Michał — Susz,
4. Wanat Alfons — Giżycko;

woj. gdańskie

1. Drzewińska Henryka — Gdańsk—Wrzeszcz,
2. Marcinowska Irena — Gdynia;

woj. pomorskie

1. Bielawski Jan — Bydgoszcz,
2. Brewko Antoni — Barcin,
3. Domachowski Stanisław — Grudziądz,
4. Dzwikowski Franciszek — Inowrocław,
5. Dywiński Zygmunt — Lisewo,
6. Gackowski Teofil — Bydgoszcz,
7. Hamming Paweł — Bydgoszcz,
8. Kalinowski Aleksander — Płużnica,

9. Karnowski Kazimierz — Dubielno,
10. Kleybor Zygmunt — Koronowo,
11. Kolasiński Piotr — Brodnica n. Drwęca,
12. Lendzion Stanisław — Toruń,
13. Nowakowski Teofil — Bydgoszcz,
14. Pacenko Ignacy — Golub,
15. Pawelski Klemens — Bydgoszcz,
16. Pisański Jerzy — Bydgoszcz,
17. Wojtecki Hieronim — Toruń;

woj. p o z n a ń s k i e

1. Algusiewicz Józef — Wagrowiec,
2. Banaszak Stefan — Ostrów Wlkp.,
3. Bączkiewicz Feliks — Rawicz,
4. Brzeski Jan — Czempin,
5. Frankowski Mieczysław — Poznań,
6. Freyerowa Stefania — Poznań,
7. Grześkowiak Jan — Poniec,
8. Hołoga Kazimierz — Jutrosin,
9. Jaworowska Stefania — Czempin,
10. Kujawa Jan — Buk,
11. Luleczka Leon — Pniewy,
12. Mączkowski Józef — Kórnik,
13. Paprocki Stanisław — Miejska Góra,
14. Rozpłochowski Zbigniew — Kiszkowo,
15. Śliwa Jan — Stare Bojanowo,
16. Witkowski Wojciech — Wagrowiec,
17. Wujek Jakub — Rawicz;

woj. w r o c ł a w s k i e

1. Badian Zelisław — Wrocław,
2. Frankowski Piotr — Wrocław,
3. Gleń Jan — Wałbrzych,
4. Grusfeld Stanisław — Wrocław,
5. Janczar Józefa — Wałbrzych,
6. Kasprzak Mieczysław — Wrocław,
7. Kucia Emilia — Wałbrzych,
8. Pietrzak Mieczysław — Legnica,
9. Selaszuk Kazimierz — Jelenia Góra

woj. ś l ą s k i e

1. Biernacka Irena — Zawiercie,
2. Bucholec Andrzej — Będzin,
3. Chmurzyński Tadeusz — Zawiercie,
4. Chomiak Marian — Katowice,
5. Cieślak Józef — Ustroń Ciesz.,
6. Ciszewski Antoni — Katowice,
7. Dukat Jan — Będzin,
8. Grabowski Karol — Katowice,
9. Grabska Emilia — Katowice,
10. Irecki Józef — Ustroń Ciesz.,
11. Juraszek Małgorzata — Katowice,
12. Kapica Edmund — Będzin,
13. Klimkiewicz Tadeusz — Zawiercie,
14. Lisowski Aleksander — Katowice,
15. Małek Anna — Radlin,

16. Musiał Jan — Dąbrowa Górna,
17. Musielak Franciszek — Tarnowskie Góry,
18. Mrzyk Józef — Mikołów,
19. Palowicz Adolf — Ustroń Ciesz.,
20. Plewiński Franciszek — Chorzów,
21. Sychalski Marian — Katowice,
22. Staniek Franciszek — Ogrodzona,
23. Szarzec Józef — Ustroń Ciesz.,
24. Zawada Franciszek — Ustroń Ciesz.,
25. Zegartowska Anna — Dąbrowa Górna,
26. Żywica Michał — Racibórz;

woj. k r a k o w s k i e

1. Białek Franciszek — Nowy Sącz,
2. Bubak Jan — Kraków,
3. Bubak Stanisław — Tymbark,
4. Gajdarski Stanisław — Kraków,
5. Kalińska Karolina — Kraków,
6. Kuczyńska Maria — Limanowa,
7. Lewanowicz Aleksander — Kraków,
8. Lupa Stanisław — Kraków,
9. Łukasik Władysław — Kraków,
10. Machinko Stefania — Kraków,
11. Mordawski Kazimierz — Kraków,
12. Mroszczak Jakub — Nowy Targ,
13. Orłowski Ludwik — Kraków,
14. Pelczar Jan — Krościenko Wyżne,
15. Rybarski Jan — Kraków,
16. Treit Franciszek — Nowy Sącz,
17. Walewski Stanisław — Kraków,
18. Wojtasińska Jadwiga — Kraków,
19. Wrześniowski Wilhelm — Tarnów,
20. Wrzosek Piotr — Kraków;

woj. r z e s z o w s k i e

1. Basista Maria — Lesko,
2. Bąk Jan — Rzeszów,
3. Bobulski Leon — Niedźwiada,
4. Kret Józef — Gorlice,
5. Marynowski Zygmunt — Gorlice,
6. Pernal Kasper — Lubatowa,
7. Pion Maria — Gorlice,
8. Posłuszny Wojciech — Sędziszów,
9. Śliwiński Marian — Biecz,
10. Żurawski Wacław — Leżajsk.

Załącznik 2

TREŚĆ DYPLOMU NADANIA ZŁOTEJ ODZNAKI
SPÓŁDZIELCZEJ

Centralny Związek Spółdzielczy w uznaniu 25-letniej pracy w spółdzielczości nadaje Złotą Odznakę Spółdzielczą i życzy dalszej owocnej pracy dla dobra Polski Ludowej.

Centralny Związek Spółdzielczy
Warszawa, dnia 2 lipca 1949 r.

Poz. 96.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 9 lipca 1949 r.

w sprawie warunków pracy i płacy pracowników zatrudnionych w Spółdzielczych Ośrodkach Maszynowych Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“.

Nawiązując do uchwały z dnia 21 stycznia 1949 r. w sprawie regulacji płac w spółdzielczości i po porozumieniu się z Komisją Główną dla ustalenia nowych zasad wynagradzania pracowników, Zarząd CZS postanawia:

1. Zatwierdzić załączony do uchwały niniejszej protokół dodatkowy do zbiorowego układu

pracy zawartego z Zarządem Głównym Zw. Zaw.Prac. Spółdz. w dniu 24 stycznia 1949 r., regulujący warunki pracy i płacy pracowników zatrudnionych w Spółdzielczych Ośrodkach Maszynowych Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ oraz kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich,

2. Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1949 r.

3. Wykonanie uchwały zleca się Wydziałowi Organizacyjnemu w porozumieniu z Biurem Ekonomiczno-Statystycznym.

PROTOKÓŁ DODATKOWY

DO ZBIOROWEGO UKŁADU PRACY DLA PRACOWNIKÓW SPÓŁDZIELCZYCH

z dnia 24 stycznia 1949 r.

(Monitor Spółdzielczy Nr A-3 z r. 1949).

Przez Centralny Związek Spółdzielczy, reprezentujący wszystkie centrale spółdzielni i spółdzielnie w kraju i przez Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych został podpisany w Warszawie w dniu 27 czerwca 1949 r. następujący protokół dodatkowy do Zbiorowego Układu Pracy, zawartego w dniu 24 stycznia 1949 r. pomiędzy Centralnym Związkiem Spółdzielczym a Zarząd Głównym Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych.

§ 1. Postanowienia ogólne.

Protokół niniejszy reguluje warunki pracy i płacy pracowników zatrudnionych w Spółdzielczych Ośrodkach Maszynowych. Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” oraz kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich.

Wszelkie zagadnienia nie omówione w niniejszym protokole regulowane są na podstawie odpowiednich ogólnych przepisów układu zbiorowego pracy dla pracowników spółdzielczych z dnia 24. I. 1949 r.

§ 2. Czas pracy.

1. Czas pracy traktorzystów i pomocników przy pracy traktorem ustala się na podstawie norm podanych w załączniku E do niniejszego protokołu i współczynników przeliczeniowych podanych w załączniku F.
2. Czas pracy pozostałych pracowników SOM oraz kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich, a także traktorzystów i pomocników, zatrudnionych w warsztatach ustala się na 8 godzin dziennie, w soboty na 6 godzin, razem na 46 godzin tygodniowo.

§ 3. Zaszeregowanie i wynagrodzenie kierowników SOM oraz kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich.

1. Dla kierowników SOM oraz kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich ustala się następujące cztery kategorie zaszeregowania:

Kategoria I. Kierownicy posiadający dużą praktykę w przemyśle metalowym, przygotowanie techniczne i znajomość maszyn rolniczych, zatrudnieni w SOM o co najmniej 2 traktorach i pełnym zestawie sprzętu.

Kategoria II. Kierownicy z ukończonym kursem dla kierowników SOM, posiadający znajomość maszyn rolniczych i co najmniej półroczną praktykę, zatrudnieni w SOM o jednym traktorze.

Kategoria III. Kierownicy z ukończonym kursem dla kierowników SOM, zatrudnieni w SOM nieposiadający traktorów.

Kategoria IV. Kierownicy rozbudowanych punktów gromadzkich.

W przypadku nie spełnienia jednego z warunków wymaganych przy zaszeregowaniu do poszczególnych kategorii (niepełne kwalifikacje kierownika SOM, względnie brak wymaganej liczby traktorów w SOM) należy kierownika SOM zaszeregować do kategorii bezpośrednio niższej.

2. Płace kierowników SOM i kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich opierają się na systemie wynagrodzenia miesięcznego, płatnego z dołu, oraz na systemie premiovym.

Wynagrodzenie miesięczne składa się z wynagrodzenia zasadniczego, z dodatku funkcyjnego oraz dodatku morskiego przysługującego na terenie powiatów: elbląskiego, gdańskiego, morskiego, szczecińskiego i wolińskiego.

Wysokość miesięcznego wynagrodzenia ustala się wg poniższej tabeli:

Kategoria zaszeregowania pracowników	Wynagrodzenie zasadnicze miesięcznie zł	Dodatek funkcyjny miesięcznie zł	Dodatek morski miesięcznie zł
I	a 15.000	3.000	900
	b 13.000	3.000	800
II	a 12.000	3.000	700
	b 10.000	3.000	600
III	9.200	2.500	500
IV	8.500	2.000	400

Pracownikom otrzymującym dodatek funkcyjny nie przysługuje wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.

Zasady premiowania oraz wysokość premii przysługujących kierownikom SOM i kierownikom rozbudowanych punktów gromadzkich określa się w załączniku A do niniejszego protokołu.

§ 4. Zaszeregowanie i wynagrodzenie traktorzystów i pomocników traktorzystów.

1. Dla traktorzystów i pomocników traktorzystów ustala się następujące cztery kategorie zaszeregowania:

Kategoria 1. Traktorzyści posiadający pełne uprawnienie do samodzielnego wykonywania zawodu, t. j. posiadający zaświadczenie TOR I kategorii.

Kategoria 2. Traktorzyści, posiadający zaświadczenie TOR II lub III kategorii, którzy obsługują sprzęt techniczny.

Kategoria 3. Pomocnicy traktorzystów posiadający zaświadczenie TOR III kategorii „niesamodzielną”.

Kategoria 4. Wszyscy przyuczeni pomocnicy traktorzystów.

2. Płace traktorzystów oraz pomocników traktorzystów opierają się na systemie wynagrodzenia miesięcznego, płatnego z dołu, oraz na systemie premiowym.

Wynagrodzenie miesięczne składa się z wynagrodzenia zasadniczego, dodatku za wykonaną traktorem pracę, w przeliczeniu na ha orki średniej oraz dodatku morskiego, przysługującego na terenie powiatów: elbląskiego, gdańskiego, szczecińskiego, morskiego i wolińskiego.

Wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku lokalnego ustala się wg poniższej tabeli:

Kategoria zaszerogowania	Wynagrodzenie zasadnicze miesięcznie zł	Dodatek morski miesięcznie zł
Traktorzyści		
1.	12.500	700
2.	10.000	600
Pomocnicy traktorzystów		
3.	6.000	250
4.	5.000	200

Dodatek przysługujący traktorzystom za wykonaną traktorem pracę wynosi: przy traktorach o mocy do 30 KM — 290 zł za każdy wykonany 1 ha orki średniej, przy traktorach o mocy powyżej 30 KM do 45 KM — 270 zł za każdy wykonany 1 ha orki średniej.

Pomocnik traktorzysty otrzymuje dodatek za wykonaną na traktorze pracę w wysokości 30% dodatku uzyskanego przez traktorzystę.

Za pracę traktorem w godzinach nocnych, t. j. od godz. 20 do godz. 6 rano dodatek dla traktorzysty wynosi jak następuje:

do 30 KM — 330.— zł
od 30 KM do 45 KM — 310.— „ za 1 ha orki średniej.

Pomocnik otrzymuje również w tym wypadku 30% dodatku dla traktorzysty.

Współczynniki przeliczenia prac traktorowych na ha orki średniej w zależności od gleby i terenu podane są w załączniku F do niniejszego protokołu.

Pracownikom zatrudnionym na traktorach przy pracy normowej nie przysługuje wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.

Zasady premiowania oraz wysokość premii przysługujących traktorzystom i pomocnikom traktorzystów określa się w załączniku B do niniejszego protokołu.

§ 5. Wynagrodzenie mechaników i pomocników mechaników.

1. Płace mechaników i fachowych pomocników mechaników opierają się na systemie wynagrodzenia godzinowego oraz na systemie premiowym.
2. Wynagrodzenie godzinowe składa się: z wynagrodzenia zasadniczego, z dodatku wyrównawczego oraz z dodatku morskiego, przysługującego na terenie powiatów: elbląskiego, gdańskiego, morskiego, szczecińskiego i wolińskiego.
3. Wysokość wynagrodzenia godzinowego ustala się wg poniższej tabeli:

Stanowisko	Wynagrodzenie zasadnicze za godzinę w zł	Dodatek wyrównaw. za godzinę w zł	Dodatek morski za godzinę w zł
Mechanik	a 66	6,50	4,50
	b 61	6,50	4,—
Fachowy pomocnik mechanika	a 49	6,50	3,20
	b 44	6,50	2,80

4. Mechanikom przysługuje ponadto ryczałtowe miesięczne wynagrodzenie za pogotowie do pracy i wykonanie napraw traktorów w czasie ich eksploatacji w wysokości 1000 zł miesięcznie za obsługiwany przez mechanika jeden traktor, oraz po 500 zł miesięcznie za każdy obsługiwany przez mechanika następny traktor.
5. Pracownikom, pobierającym powyższe ryczałtowe wynagrodzenie, nie przysługuje wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych przy naprawach traktorów w czasie ich eksploatacji.
6. Zasady premiowania oraz wysokość premii przysługujących mechanikom i fachowym pomocnikom mechaników określa się w załączniku C do niniejszego protokołu.

§ 6. Wynagrodzenie kowali i fachowych pomocników kowali.

1. Płace kowali i fachowych pomocników kowali opierają się na systemie wynagrodzenia godzinowego oraz na systemie premiowym.
2. Wynagrodzenie godzinowe składa się z wynagrodzenia zasadniczego, dodatku wyrównawczego oraz z dodatku morskiego, przysługującego na terenie powiatów: elbląskiego, gdańskiego, morskiego, szczecińskiego i wolińskiego.

Wysokość wynagrodzenia godzinowego ustala się wg poniższej tabeli:

Stanowisko	Wynagrodzenie zasadnicze za godzinę w zł	Dodatek wyrównawczy w zł	Dodatek morski za godzinę w zł
Kowal	a 61	6,50	4,00
	b 55	6,50	3,60
Pomoc kowala	a 49	6,50	3,20
	b 44	6,50	2,80

3. Zasady premiowania oraz wysokość premii przysługujących kowalom i fachowym pomocnikom kowali ustala się w załączniku D do niniejszego protokołu.

§ 7. Zaszerogowanie i wynagrodzenie pracowników SOM niewymienionych w §§ 3, 4, 5 i 6 niniejszego protokołu.

1. Zaszerogowanie pracowników SOM niewymienionych w §§ 3, 4, 5 i 6 niniejszego protokołu ustala się wg załącznika 11 do układu zbiorowego pracy dla pracowników spółdzielczych.

2. Płace pracowników wymienionych w punkcie 1 opierają się na systemie wynagrodzenia godzinowego.

Wynagrodzenie godzinowe składa się z wynagrodzenia zasadniczego, z dodatku wyrównawczego oraz z dodatku morskiego, przysługującego na terenie powiatów: elbląskiego, gdańskiego, morskiego, szczecińskiego i wolińskiego.

Wysokość wynagrodzenia godzinowego ustala się wg załącznika 9 i 10 do układu zbiorowego pracy dla pracowników spółdzielczych (rubryki uwzględniające 8 grup).

§ 8. Załączniki do protokołu.

Do protokołu dołączone są następujące załączniki:
Załącznik A — Regulamin premiowania SOM oraz kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich.

„ B — Regulamin premiowania traktorzystów oraz pomocników traktorzystów.

C — Regulamin premiowania mechaników i fachowych pomocników mechaników.

„ D — Regulamin premiowania kowali i fachowych pomocników kowali.

„ E — Normy godzinowe dla traktorów.

„ F — Tabele współczynników przeliczenia prac traktorowych na ha orki średniej w zależności od gleby i terenu.

Warszawa, dnia 27 czerwca 1949 r.

PREZES

Centralnego Związku Spółdzielczego
(—) Oskar Lange

CZŁONEK ZARZĄDU

Centralnego Związku Spółdzielczego
Dyr. Biura Ekon.-Statyst.
(—) Stefan Surzycki

Załącznik A.

Regulamin premiowania kierowników Spółdzielczych Ośrodków Maszynowych, oraz kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich.

Kierownikom SOM oraz kierownikom rozbudowanych punktów gromadzkich przysługuje premia za wykonanie i przekroczenie planu pracy, ustalonego dla odnośnych kampanii sezonowych przez Centralę Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“.

Premia wypłacana będzie w terminach kwartalnych, najpóźniej 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia każdego roku za kampanię sezonową zakończoną bezpośrednio przed terminami.

Warunkiem przyznania premii jest prowadzenie na bieżąco księgowości technicznej SOM, względnie punktu gromadzkiego oraz nadsyłania sprawozdań do PZGS w ustalonych terminach.

Wysokość premii kierowników SOM oraz kierowników rozbudowanych punktów gromadzkich za wykonanie planu w 100% — wynosi 15% wynagrodzenia zasadniczego otrzymanego za okres kampanii sezonowej, której plan pracy został wykonany. Za każdy jeden % przekroczenia planu kierownikom SOM oraz kierownikom rozbudowanych punktów gromadzkich przysługuje ponadto 2% wynagrodzenia zasadniczego otrzymanego za okres kampanii sezonowej, której plan pracy został przekroczony.

Premie wypłaca Gminna Spółdzielnia na wniosek instruktora PZGS, uzgodniony z Komitetem Członkowskim, a zatwierdzony przez PZGS. W wypadku gdy wysokość premii kierownika przekroczy 60% jego wynagrodzenia zasadniczego za okres kampanii sezonowej, wypłata premii może być dokonana jedynie za zgodą Oddziału Okręgowego CRS, po uprzednim stwierdzeniu przez tę Centralę, że wypłata premii ponad 60% znajduje uzasadnienie w rzeczywistych osiągnięciach SOM, względnie punktu gromadzkiego.

Załączniki powyższe stanowią integralną część niniejszego protokołu.

§ 9. Pozbawienie premii.

Pracownik może być pozbawiony w całości lub w części premii przewidzianych w niniejszym regulaminie, o ile dopuścił się zaniedbań pracy, lub gdy zakład pracy został narażony na straty z winy pracownika.

Stwierdzenie winy pracownika winno być dokonane przez Powiatowy Związek Gminnych Spółdzielni w porozumieniu z Oddziałem Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych.

§ 10.

W zakresie uprawnień urlopowych pracowników fizycznych, objętych tym protokołem, obowiązują następujące przepisy:

- a) po roku pracy w ośrodkach maszynowych — urlop wynosi 12 dni roboczych.
- b) po 10 latach pracy — urlop wynosi 20 dni roboczych.

Służbowe przeniesienie z jednego ośrodka do innego nie pozbawia prawa urlopu.

§ 11. Postanowienia końcowe.

1. Protokół niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1949 r.
2. Czas trwania mocy obowiązującej niniejszego protokołu ustala się do dnia 31 marca 1950 r.

PRZEWODNICZĄCY

Zarządu Głównego Zw. Zawodowego
Pracowników Spółdzielczych
(—) Stanisław Michalski

SEKRETARZ GENERALNY

Zarządu Głównego Zw. Zawodowego
Pracowników Spółdzielczych
(—) Tadeusz Bilewicz

Załącznik B.

Regulamin premiowania traktorzystów oraz pomocników traktorzystów.

Traktorzystom i pomocnikom traktorzystów przysługują następujące premie:

1. Premia za przekroczenie normy dziennej orki średniej.
2. Premia za oszczędność materiałów pędnych.
3. Premia za konserwację ciągnika.

1. Premia za przekroczenie normy dziennej orki średniej.

Premia traktorzysty za każdy hektar orki średniej wykonanej ponad normy godzinowe określone w załączniku „E“, wynosi: przy traktorach o mocy 30 KM — 280 zł, a przy traktorach o mocy powyżej 30 KM — 250 zł, a przy orce nocnej t. j. od godz. 20.00 do godz. 6.00 stawki te odpowiednio wynoszą 300 zł względnie 285 zł.

Premię wypłaca się w miesiącu z dołu jednocześnie z wypłatą wynagrodzenia miesięcznego.

2. Premia za oszczędność materiałów pędnych.

Premia traktorzysty za oszczędność materiałów pędnych i smarów wynosi 50% wartości zaoszczędzonego paliwa i smarów.

Normy zużycia materiałów pędnych i smarów ustala się w/g norm fabrycznych lub przez Komisję z udziałem przedstawiciela TOR.

Premie wypłaca się w terminach półrocznych: 30 czerwca i 31 grudnia.

3. Premia za konserwację ciągnika.

Traktorzyści i kierowcy ciągników, po wykonaniu na traktorach norm (przeciętną minimalną roczną wydajność) przewidzianych w załączniku „E“ do niniejszego protokołu

dotatkowego, względnie po przepracowaniu 1000 godzin, w przeliczeniu na orkę średnią, otrzymują premię w następującej wysokości:

- w pierwszym okresie pracy traktorem nowym — 25%.
- w pierwszym okresie pracy traktorem starym — 50%.
- w drugim okresie pracy traktorem starym i nowym — 50%

sum zaoszczędzonych z kwot prelimitowanych na różne naprawy traktorów — w pierwszym i drugim okresie prac. Premie powyższe płatne są do dnia 31 grudnia.

4. Pomocnik traktorzysty otrzymuje premie w wysokości 25% premii uzyskanych przez traktorzystę, oznaczonych powyżej w pkt. 1 — 2 — 3.

Wyplata premii pomocnikom traktorzystów następuje w terminach przewidzianych dla traktorzystów.

Premie dla traktorzystów i ich pomocników wypłaca Zarząd Gminnej Spółdzielni na wniosek kierownika SOM, zaakceptowany przez Komitet Członkowski SOM, zatwierdzony przez PZGS.

Załącznik C.

Regulamin premiowania mechaników warsztatowych i fachowych pomocników mechaników.

Mechanikom warsztatowym i fachowym pomocnikom mechaników przysługują następujące premie:

- Premia za wykonane ciągnikami hektary orki średniej,
- Premia za oszczędność paliwa i smarów,
- Premia za konserwację maszyn i narzędzi SOM.

Ad. 1) Premie za wykonane ciągnikami prace w przeliczeniu na hektary orki średniej — przysługujące mechanikom warsztatowym oblicza się w % od kwot uzyskanych przez traktorzystów z tytułu dodatku za wykonaną traktorami pracę z przeliczeniem na hektary orki średniej, (§ 4 pkt. 2 protokołu) oraz od premii za przekroczenie normy godzinowej orki średniej (załącznik B pkt. 1).

Wysokość premii mechanika warsztatowego ustala się w zależności od liczby nadzorowanych traktorów i wynosi:

- przy 1 traktorze — 40% kwot uzyskanych przez traktorzystów z tytułu:
- „ 2 traktorach — 35% 1) Dodatku za wykonaną pracę w ha orki średniej,
- „ 3 traktorach — 30% 2) Premii za przekroczenie normy godzinowej orki średniej.
- „ 4 traktorach — 25%
- Powyżej 4 traktorów — 20%

Ad. 2) Premia mechanika warsztatowego za oszczędność paliwa i smarów wynosi 25% wartości materiałów pędnych i smarów zaoszczędzonych przy pracy traktorów będących pod opieką mechanika.

Normy zużycia paliwa i smarów ustala się wg norm fabrycznych lub norm ustalonych przez Komisję z udziałem przedstawiciela TOR.

Premie wypłaca się w terminie półrocznym najpóźniej 30 czerwca i 31 grudnia.

Ad. 3) Premia mechanika warsztatowego za konserwację maszyn i narzędzi SOM wynosi 15% sum zaoszczędzonych z kwot zapreliminowanych na remonty. Premia za konserwację ciągników może być wypłacana po osiągnięciu norm określonych w załączniku B pkt. 3 ustęp 1.

Premie wypłaca się raz do roku do dnia 31 grudnia.

W wypadku gdy SOM zatrudnia kilku mechaników (zespół mechaników), uzyskane premie w punktach 1, 2, 3 dzieli się pomiędzy wszystkich mechaników w równych częściach.

Fachowy pomocnik mechanika otrzymuje premie w wysokości 50% premii uzyskanych przez mechanika, omówionych powyżej w punktach 1, 2, 3.

W przypadku gdy mechanik ma 2-ech lub więcej fachowych pomocników, uzyskaną premię (50% premii mechanika) dzieli się pomiędzy pomocników w częściach równych.

Wyplata premii fachowym pomocnikom mechaników następuje w terminach przewidzianych dla mechaników.

Premie dla mechaników oraz ich fachowych pomocników wypłaca Zarząd Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ na wniosek kierownika SOM, zaakceptowany przez Komitet Członkowski SOM, a zatwierdzony przez Powiatowy Związek Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“.

Załącznik D.

Regulamin premiowania kowal i fachowych pomocników kowali.

Kowalom oraz fachowym pomocnikom kowali przysługuje premia za utrzymanie w stałej gotowości do pracy maszyn i narzędzi SOM t. j. dobrą konserwację i stałą szybkość remont.

I. Warunkiem przyznania premii kowala jest wykonanie ustalonego przez CRS planu pracy dla odnośnych kampanii SOM sezonowych oraz wykonanie pracy usługowej dla mało- i średnio-rolnych chłopów (kucie koni, kucie wozów i różne naprawy).

Wysokość premii wynosi do 30% wynagrodzenia zasadniczego, otrzymanego przez kowala za okres kampanii sezonowej, której plan pracy został osiągnięty.

Premia wypłacana będzie w terminach kwartalnych — najpóźniej 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia każdego roku za kampanię sezonową, zakończoną bezpośrednio przed tymi terminami. W przypadku gdy SOM nie posiada mechanika, a kowal wysoko wykwalifikowany posiada pełną znajomość obsługi traktorów i pełni jego funkcję, otrzymuje w zamian wyżej omówionej premii, premię i dodatki mechaników, omówione w załączniku „C“.

II. Fachowy pomocnik kowala otrzymuje premie w wysokości do 20% swego wynagrodzenia zasadniczego.

Wyplata premii fachowym pomocnikom kowali następuje w terminach przewidzianych dla kowali.

III. Premie dla kowali oraz ich fachowych pomocników wypłaca Zarząd Gminnej Spółdzielni na wniosek kierownika SOM, zaakceptowany przez Komitet Członkowski SOM, a zatwierdzony przez PZGS.

Załącznik E.

Normy godzinowe dla traktorów.

Grupa traktora	Opis terenu	Jakość gleby			Przeciętna roczna wydajność
		lekka ha	średn. ha	ciężka ha	
traktory o mocy na wale korbowym 15 do 30 KM	równy	0,24	0,21	0,19	200 ha
	pagórkowaty	0,21	0,19	0,16	
	górzysty	0,19	0,16	0,14	
traktory o mocy na wale korbowym 30 do 45 KM	równy	0,36	0,32	0,28	300 ha
	pagórkowaty	0,32	0,28	0,26	
	górzysty	0,27	0,26	0,24	

Dział SOM przy Oddziale Okręgowym CRS, posługując się załącznikiem „E“, zastosuje — w zależności od warunków terenowych — właściwe normy wydajności dla każdego SOM, a nawet poszczególnej gromady.

Tabela czasu pracy traktorem-traktorzystów oraz pomocników traktorzystów.

Miesiąc	Dni	Ilość godzin pracy dziennie
Styczeń	1 — 15	6
	16 — 31	6,30
Luty	1 — 15	7
	16 — 28 (29)	8
Marzec	1 — 15	9
	16 — 31	10
Kwiecień	1 — 15	10
	16 — 30	11
Maj	1 — 31	11
	1 — 30	11
Lipiec	1 — 31	11
	1 — 31	11
Wrzesień	1 — 15	11
	16 — 30	10
Październik	1 — 15	9,30
	16 — 31	9
Listopad	1 — 15	8
	16 — 30	7
Grudzień	1 — 15	6,30
	16 — 31	6

Załącznik F.

Współczynnik przeliczenia prac traktorowych na ha orki średniej w zależności od gleby i terenu.

1. Orka odłogów do 22 cm, zarośniętych łoża i krzakami	2,0
2. Orka odłogów z przedpłużkiem do 22 cm i wyżej	1,5
3. Orka odłogów z przedpłużkiem od 18 cm do 22 cm	1,3
4. Orka odłogów bez przedpłużków do 22 cm i wyżej	1,1
5. Orka odłogów bez przedpłużków od 18 cm do 22 cm	1,0
6. Orka wiosenna do 22 cm z przedpłużkiem	1,2
7. Orka wiosenna do 22 cm bez przedpłużków	1,0
8. Orka ugorów i ściernisk od 18 cm do 22 cm z przedpłużkiem	1,0
9. Orka ugorów i ściernisk od 18 cm do 22 cm bez przedpłużków	0,9
10. Orka przedzimowa od 18 do 22 cm z przedpłużkiem	1,0
11. Orka przedzimowa od 22 cm i wyżej	1,1
12. Orka jednoskibowa 30 do 35 cm	2,3
13. Kultywatorowanie orok przedzimowych i ugorów wczesnych (czarnych) i ślad	0,3
14. Talerzowanie i ślad	0,4
15. Bronowanie i ślad	0,13
16. Siew (zboża, siana, nawozów itp.)	0,3
17. Podorywka	0,5
18. Sadzenie ziemniaków	0,9
19. Włókowanie	0,13

20. Koszenie zbóż żniwiarkami konnymi	0,5
21. Wykopywanie buraków	0,9
22. Kopanie ziemniaków	0,5
23. Kopanie rowów kopaczkami za 1 km b.	2,0
24. Koszenie snopowiązałkami ciągnikami	0,35
25. Wałowanie wałami lekkimi	0,2
26. Wałowanie wałami ciężkimi	0,25

Współczynniki przeliczeniowe prac traktorowych na ha orki średniej niezależnie od terenu i gleby w/g pozycji „ziemia średnia, teren równy“.

1. Koszenie trawy (koniczyny, lucerny, seradeli itp.)	0,25
2. Grabienie i przewracanie siana	0,05
3. Zgrabianie siana	0,07
4. Składanie siana	0,08
5. Koszenie siana kosiarką (łukowego)	0,5
6. Wymłacanie koniczyny i lucerny z 1 ha	0,8
7. Młocka zboża za 1 tonę	0,35
8. Wycieranie koniczyny i lucerny za 1 q	1,0
9. Czyszczenie ziarna — jednej tony (czyszczalniami)	0,3
10. Silosowanie (kiszzenie) 1 tony	0,16
11. Transport 1 tona-kilometra na odległość do 2 km	0,07
12. Transport 1 tona-kilometra na odległość od 2 — 5 km	0,04
13. Transport 1 tona-kilometra na odległość powyżej 5 km	0,02
14. Inne prace niezależnie od terenu i gleby (w/g ustalonej normy zużycia materiałów pędnych na 1 ha orki zwykłej)	1

Poz. 97.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 9 lipca 1949 r.

w sprawie zaległych opłat spółdzielni.

W związku z uchwałą Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 3 czerwca br., ograniczającą działalność Delegatur CZS — przekazuje się z dniem 1.7. br. Centralom Spółdzielni i Centralom Spółdzielczo-Państwowym prawo decyzji w przedmiocie umarzania i rozkładania na raty spółdzielniom zaległych z wymiarów do dnia 30.VI.1948 r.

opłat członkowskich. Zarówno umarzanie jak i rozkładanie zaległości opłat członkowskich na raty, może być stosowane jedynie w wypadkach wyjątkowo trudnej sytuacji finansowej spółdzielni.

Wykonanie uchwały zleca się Wydziałowi Przewodniemu w porozumieniu z Wydziałem Rewizyjnym CZS.

Poz. 98.

KOMUNIKAT BIURA UBEZPIECZEŃ CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 15 lipca 1949 r.

w sprawie dokumentowania zmian w ubezpieczeniach majątku spółdzielczego.

Częste zmiany w wysokości rewanżu towarów w placówkach spółdzielczych oraz w konsekwencji tego częste zmiany wysokości sum ubezpieczenia tych towarów, zmuszały Powsz. Zakład Ubezp. do częstego wystawiania dodatków do polis, powodując w ten sposób i dla Zakładu i dla placówek spółdzielczych wiele pracy i utrudniając kontrolę ubezpieczeń.

Celem uproszczenia tej manipulacji Powsz. Zakład Ubezp. Wzajemnych w porozumieniu z Biurem Ubezpieczeń Centr. Zw. Spółdz. wprowadził od

1. VII. 1949 r. w tej dziedzinie następujący tryb postępowania: w ubezpieczeniach ogniowych i kradzieżowych wszelkie zmiany, zgłoszone do zasadniczej polisy z terminem rocznym będą obejmowane dodatkiem do polisy, wystawionym raz na kwartał ze skalowym obliczeniem składki na wszelkie zmiany. Odpowiedzialność Zakładu natomiast pozostaje bez zmiany i rozpoczyna się od daty zgłoszenia przez placówkę spółdzielczą zwiększenia bądź zmniejszenia sumy ubezpieczenia do placówki Zakładu.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA OGÓLNEGO

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 34 z dnia 28 maja 1949 r.

Przemysł poligraficzny i drukarnie.

poz. 245. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 maja 1949 r. w sprawie koncesjonowania przedsiębiorstw przemysłu poligraficznego i drukarni.

W myśl powyższego rozporządzenia, przedsiębiorstwa przemysłu poligraficznego i drukarnie, zarówno istniejące jak i nowopowstające mogą być prowadzone jedynie po uzyskaniu koncesji.

Koncesji udziela Minister Przemysłu Lekkiego za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Przekazanie drukarni do użytkowania w trybie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 193) jest równoznaczne z udzieleniem koncesji.

Podanie o udzielenie koncesji na prowadzenie istniejącego przedsiębiorstwa przemysłu poligraficznego lub drukarni należy złożyć w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie omawianego rozporządzenia, to jest do dnia 28 czerwca 1949 roku.

Przedsiębiorstwa cukiernicze i cukierniczo-kawiarniane.

poz. 250. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1949 r. o obowiązku prowadzenia ksiąg szczególnego typu przez podatników prowadzących przedsiębiorstwa cukiernicze i cukierniczo-kawiarniane.

Rozporządzenie zawiera szczegółowe przepisy o księgach podatkowych, księgach uproszczonych oraz księgach handlowych, jakie prowadzić winny przedsiębiorstwa cukiernicze i cukierniczo-kawiarniane.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 36 z dnia 20 czerwca 1949 r.

Higiena pracy.

poz. 260. Rozporządzenie Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia oraz Przemysłu i Handlu z dnia 21 kwietnia 1949 r. o higienie pracy w zakładach, wytwarzających przedmioty z ołowiu lub stosujących przy produkcji ołów, oraz w drukarniach.

Rozporządzenie powyższe szczegółowo ustala warunki, jakim mają odpowiadać pomieszczenia, w których pracownicy narażeni są na działanie ołowiu, oraz urządzenia techniczne, w jakie mają być wyposażone zakłady, wytwarzające przedmioty z ołowiu lub stosujących przy produkcji ołów, oraz w drukarniach.

Rozporządzenie ustala również obowiązki pracodawców, kierownictwa zakładów i pracowników, zmierzające do zapewnienia higieny pracy w podobnych zakładach.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 20 czerwca 1949 roku.

poz. 261. Rozporządzenie Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia oraz Przemysłu i Handlu z dnia 21 kwietnia 1949 r. o higienie pracy w hutach szkła.

Podobnie jak rozporządzenie, ogłoszone pod poz. 260 w stosunku do zakładów, wytwarzających przedmioty z ołowiu lub stosujących przy produkcji ołów, rozporządzenie niniejsze ustala warunki, jakim mają czynić zadość pomieszczenia, w których odbywa się produkcja szkła, określa urządzenia, jakie znajdować się powinny w hutach szkła oraz ustala obowiązki pracodawców, kierownictwa zakładów i pracowników, zapewniające higienę pracy w tych zakładach.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 20 czerwca 1949 r.

Utworzenie Sądów Apelacyjnych.

poz. 270. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 czerwca 1949 r. o utworzeniu Sądów Apelacyjnych w Białymstoku, Gdańsku, Kielcach, Łodzi, Olsztynie, Rzeszowie, Szczecinie i Wrocławiu oraz o ustaleniu okręgów Sądów Apelacyjnych.

W związku ze zmianą prawa o ustroju sądów powszechnych, wprowadzoną ustawą z dnia 27 kwietnia 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 237) i na podstawie art. 4 tej ustawy,

Minister Sprawiedliwości zarządził utworzenie szeregu nowych Sądów Apelacyjnych z równoczesnym ustaleniem okręgów tych sądów.

W szczególności zostały utworzone:

1) Sąd Apelacyjny w Białymstoku, a Sąd Okręgowy w Elkku, zaś Sądy Grodzkie w Elkku (na powiat elkki) i w Olecku (na powiaty olecki i gołdapski).

2) W apelacji bydgoskiej został utworzony Sąd Okręgowy w Chojnicach oraz Sądy Grodzkie w Człuchowie i Złotowie.

3) Sąd Apelacyjny w Gdańsku, a Sąd Okręgowy w Elblągu, zaś Sądy Grodzkie w Sopocie, Elblągu, Kwidzynie, Malborku, Sztumie i Lęborku.

4) W apelacji katowickiej zostały utworzone Sądy Okręgowe w Bytomiu, Gliwicach, Nysie (z siedzibą w Prudniku), Opolu i Raciborzu, a nadto Sądy Grodzkie w Bytomiu, Gliwicach, Koźlu, Zabrze, Głuchołazach, Grodkowie, Niemodlinie, Nysie, Prudniku, Kluczborku, Oleśnie, Opolu, Strzelcach, Głubczycach i Raciborzu.

5) Sąd Apelacyjny w Kielcach, któremu podległe będą Sądy Okręgowe w Kielcach, Radomiu i Częstochowie.

6) Sąd Apelacyjny w Łodzi, któremu będą podległe Sądy Okręgowe w Łodzi i Piotrkowie.

7) Sąd Apelacyjny w Olsztynie, a Sądy Okręgowe w Giżycku, Olsztynie i Pasłęku, zaś Sądy Grodzkie w Bartoszycach, Giżycku, Kętrzynie, Mrągowie, Pisz, Węgorzewie, Biskupcu, Górowie Iławeckim, Lidzbarku Warmińskim, Nidzicy, Olsztynie, Ostródzie, Szczytnie, Braniewie, Morągu, Ornećie, Pasłęku i Suszu.

8) W apelacji poznańskiej utworzone zostały Sądy Okręgowe w Gorzowie Wielkopolskim, Lesznie i Zielonej Górze, a nadto Sądy Grodzkie w Drezdenku, Gorzowie Wielkopolskim, Międzyrzeczu, Pile, Rzepinie, Skwierzynie, Sułecinie, Trzciance, Wschowie, Gubinie, Krośnie Odrzańskim, Świebodzinie i Zielonej Górze.

9) Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, któremu będą podległe Sądy Okręgowe w Jaśle, Przemyślu i Rzeszowie.

10) Sąd Apelacyjny w Szczecinie, a Sądy Okręgowe w Koszalinie, Słupsku, Szczecinie i Wałczu, zaś Sądy Grodzkie w Białogrodzie, Gryficach, Kołobrzegu, Koszalinie, Łobzie, Połczynie Zdroju, Bytowie, Miastku, Sławnie, Słupsku, Dębnie, Kamieniu Pomorskim, Lipianach, Myśliborzu, Nowogardzie, Stargardzie, Swinoujściu, Szczecinie, Choszcznie, Drawsku, Szczecinku i Wałczu.

11) W apelacji warszawskiej przenosi się siedzibę Sądu Apelacyjnego w Warszawie z Łodzi do Warszawy, a okręg Sądu Okręgowego w Mławie włącza się do okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

12) Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, a Sądy Okręgowe w Brzegu, Głogowie (z siedzibą w Nowej Soli), Jeleniej Górze, Kłodzku, Legnicy, Oleśnicy, Świdnicy i Wrocławiu, zaś Sądy Grodzkie w Brzegu, Olawie, Strzelnie, Głogowie, Górze, Nowej Soli, Szprotawie, Żaganu, Żarach, Jeleniej Górze, Kamiennej Górze, Lubaniu, Lwówku, Zgorzelsku, Bystrzycy Kłodzkiej, Kłodzku, Nowej Rudzie, Ząbkowicach Śląskich, Bolesławcu, Złotorii, Jaworze, Legnicy, Lubiniu, Miliczu, Namysłowie, Oleśnicy, Sycowie, Trzebnicy, Dzierżoniowie, Świdnicy, Wałbrzychu, w Środzie Śląskiej, Wołowie i Wrocławiu.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 1949 roku.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 38 z dnia 28 czerwca 1949 r.

Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

poz. 274. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 1949 r. w sprawie nadania statutu organizacyjnego Funduszowi Gospodarki Mieszkaniowej.

Rozporządzeniem powyższym, które weszło w życie z dniem 28 czerwca 1949 r., został nadany Funduszowi Gospodarki Mieszkaniowej statut organizacyjny. Statut ów został równocześnie ogłoszony jako załącznik do powyższego zarządzenia. Określa on zakres działania Zarządu Funduszu i ustala, że całokształtem prac tego Zarządu kieruje przedstawiciel Ministra Administracji Publicznej, który również przewodniczy na posiedzeniach Zarządu. Siedzibą Zarządu jest m. st. Warszawa.

Skład komitetów funduszy lokalnych ustala rozporządzenie Ministrów: Administracji Publicznej, Skarbu i Odbudowy z dn. 15 lutego 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 123), w myśl którego przewodniczącymi i członkami w liczbie, nie przekraczającej 10, powołuje i odwołuje prezydium właściwej Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej. W skład komitetu funduszy lokalnych gospodarki mieszkaniowej, poza przewodniczącym, należy powołać: a) co

najmniej dwóch członków związków zawodowych; b) architekta powiatowego, a w mieście wydzielonym — przedstawiciela prezydenta miasta; c) po jednym członku reprezentującym władze administrujące nieruchomościami mieszkalnymi, znajdującymi się pod zarządem: Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych, związku samorządu terytorialnego, Zakładu Osiedli Robotniczych, spółdzielni mieszkaniowych, — jeżeli tego rodzaju ruchomości znajdują się na obszarze działania komitetu oraz d) jednego przedstawiciela lokalnego zrzeszenia właścicieli nieruchomości prywatnych.

Nadzór nad działalnością komitetu lokalnego wykonuje prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej.

Do zakresu działania komitetu funduszu lokalnego należy: a) układanie dla poszczególnych osiedli podstawowych i dodatkowych planów remontów kapitałnych budynków mieszkalnych i przedstawianie ich prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej do zatwierdzenia, b) udzielenie dotacji na remont kapitałny budynków mieszkalnych, c) występowanie do zarządu o przyznanie dotacji na pokrycie niedoboru funduszu lokalnego, d) składanie prezydium Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej i zarządowi Funduszu okresowych sprawozdań z działalności komitetu.

poz. 275. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dn. 14 czerwca 1949 r. w sprawie organizacji, składu i sposobu postępowania Państwowej Komisji Lokalowej i wojewódzkich komisji lokalowych.

W świetle postanowień powyższego rozporządzenia Państwowa Komisja Lokalowa przy Prezydium Rady Ministrów sprawuje ogólny nadzór nad działalnością wojewódzkich komisji lokalowych i władz kwaterunkowych w zakresie strzeżenia interesów państwowych. W szczególności może ona uchylić lub zmienić decyzję władzy kwaterunkowej lub wojewódzkiej komisji lokalowej, jeżeli decyzja ta narusza interesy Państwa, jak również wstrzymać wykonanie decyzji władzy kwaterunkowej lub wojewódzkiej komisji lokalowej do czasu rozpoznania sprawy.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 28 czerwca 1949 r. i z dniem tym utraciło moc rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 maja 1946 r. w sprawie Państwowej Komisji Lokalowej i wojewódzkich komisji lokalowych (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 157 z 1947 r.).

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 39 z dnia 30 czerwca 1949 r.

Ubezpieczenia osobowe.

poz. 279. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 czerwca 1949 r. w sprawie umownych ubezpieczeń osobowych prowadzonych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Rozporządzeniem powyższym PZUW został upoważniony do prowadzenia na całym obszarze Państwa wszystkich rodzajów umownych ubezpieczeń osobowych.

W szczególności PZUW został upoważniony do zawierania w dziale umownych ubezpieczeń osobowych umów ubezpieczenia ze składką stałą bez prawa pociągania ubezpieczających do dodatkowych świadczeń w razie niedoboru.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 30 czerwca 1949 r.

Zryczałtowany podatek dochodowy dla rybaków morskich.

poz. 280. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 czerwca 1949 r. o poborze podatku dochodowego w formie ryczałtu od rybaków morskich.

Podatkowi dochodowemu w formie ryczałtu podlegają: 1) rybacy łodziowi, posiadający kartę rybacką, wydaną przez właściwy Morski Urząd Rybacki, dokonujący połowów na własnych, dzierzawionych lub użytkowanych łodziach, oraz 2) samodzielni rybacy kutrowi.

Podatek dochodowy w formie ryczałtu dla rybaków łodziowych jest opłacany przez 8 miesięcy (od kwietnia do listopada) i waha się w granicach od 300 do 1.000 zł miesięcznie w zależności od strefy połowu, typu łodzi oraz jej długości, przy czym łodzie wiosłowo-żaglowe do 6 metrów są wolne od podatku.

Dla rybaków kutrowych zryczałtowany podatek dochodowy jest obliczany w procentach (od 0,2 do 6%) od kwoty uzyskanej ze sprzedaży połowu w zależności od klasy kutra i planu połowu w tonach, od portu macierzystego (porty na obszarze woj. szczecińskiego i powiatu lęborskiego są uprzywilejowane).

Oblicza i pobiera zryczałtowany podatek Centrala Rybna oraz wskazane przez Ministerstwo Handlu Wewnętrz-

nego przedsiębiorstwa przy każdej wypłacie z tytułu lub na poczet należności za dostarczone przez rybaka ryby.

W razie przekroczenia planu połowów są przewidziane ulgi w granicach 10 do 30%.

Rozporządzenie weszło w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 40 z dnia 12 lipca 1949 r.

Szkolenie zawodowe.

poz. 283. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 1949 r. w sprawie zakresu działania Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego.

Do zakresu działania Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego należą sprawy szkolenia i przysposobienia zawodowego dla potrzeb przemysłu, rzemiosła i handlu. Rada Ministrów może jednak w miarę potrzeby rozszerzyć ten zakres na sprawy szkolenia i przysposobienia zawodowego dla potrzeb innych dziedzin gospodarki narodowej. Uchwała Rady Ministrów w przedmiocie takiego rozszerzenia zakresu działania podlega ogłoszeniu w Monitorze Polskim.

Rozporządzenie weszło w życie z mocą obowiązującą od dnia 21 czerwca 1949 r.

OKÓLNIKI I ZARZĄDZENIA PAŃSTWOWYCH WŁADZ CENTRALNYCH

Godziny pracy w m. st. Warszawie.

W Monitorze Polskim Nr A—34 z dnia 7 czerwca 1949 r. pod poz. 495 został ogłoszony Okólnik Nr 13 Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany godzin pracy w m. st. Warszawie.

Okólnikiem tym Prezes Rady Ministrów, dążąc do rozładowania okresów szczytowego napięcia ruchu pasażerskiego w godzinach rozpoczęcia pracy i bezpośrednio po jej ukończeniu, zarządził z dniem 1 lipca 1949 r. następujące zmiany w godzinach rozpoczęcia pracy w poszczególnych instytucjach, mieszczących się na terenie m. st. Warszawy:

1. dla zakładów przemysłowych . . . — godz. 7 lub 7.30
2. dla szkół . . . — " 8
3. dla urzędów państwowych i samorządowych . . . — " 8.30
4. dla biur central handlowych, spółdzielczych, banków i instytucji społecznych . . . — " 9.

Czas zakończenia pracy przesuwają się odpowiednio do zmiany jej rozpoczęcia.

Podatek od wynagrodzeń.

W Monitorze Polskim Nr A—34 z dnia 7 czerwca 1949 r. pod poz. 496 zostało ogłoszone Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1949 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie częściowego lub całkowitego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń.

Zarządzenie powyższe wprowadza z dniem 1 czerwca 1949 r. zmiany w opodatkowaniu wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, czynności zleconych oraz z tytułu udziału w posiedzeniach rad nadzorczych i komisji rewizyjnych.

Na zasadzie § 2 powyższego zarządzenia podatek od wynagrodzeń, pobieranych z tytułu umowy o pracę, obliczać należy oddzielnie od takiego podatku, przypadającego od wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia.

Mianowicie: podatek od wynagrodzeń, otrzymanych z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia przez osoby, które zobowiązały się do wykonania dzieła (umowa o dzieło) lub do dokonania określonej czynności dla dającego zlecenia (umowa zlecenia) pod warunkiem, że jeżeli chodzi o usługi, to zostały one wykonane osobiście w przypadkach: a) gdy umowa jest zawarta przez pracodawcę z pracownikiem zatrudnionym u niego na podstawie stosunku służbowego lub umowy o pracę, oraz b) gdy została ona zawarta przez jednego z wymienionych poniżej płatników z pracownikiem, zatrudnionym u jednego z niżej wymienionych pracodawców, — oblicza się oddzielnie od łącznej sumy wymienionych wyżej wynagrodzeń bez względu na wysokość wynagrodzenia z 50% podwyżką według skali podatkowej z miesięcznym okresem wypłaty. Jeżeli jednak wynagrodzenie nie przekracza 20.000 zł miesięcznie, stopa procentowa podatku wynosi 5%.

Do płatników względnie pracodawców, o których mowa powyżej, są zaliczone:

Państwo (władze i urzędy, zakłady i instytucje państwowe), przedsiębiorstwa państwowe i pozostające pod zarządem państwowym, przedsiębiorstwa państwowo - spółdzielcze.

przedsiębiorstwa państwowe mające formę prawną spółek handlowych oraz przedsiębiorstwa o kapitale mieszanym: państwowym, spółdzielczym i związków samorządu terytorialnego,

związki samorządu terytorialnego, związki międzykomunalne,

zakłady i instytucje oraz przedsiębiorstwa związków samorządu terytorialnego i przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem tych związków,

związki i instytucje publiczno-prawne oraz stowarzyszenia wyższej użyteczności,

Centralny Związek Spółdzielczy, centrale spółdzielni, centrale spółdzielczo-państwowe oraz spółdzielnie wymienione w wykazie ustalonym przez Ministra Skarbu.

Zasad powyższych nie stosuje się w przypadkach:

a) gdy łączna suma otrzymanych wynagrodzeń ze stosunku służbowego lub umowy o pracę oraz umów o dzieło, umów zlecenia nie przekracza kwot wynagrodzenia wolnych od podatku,

b) gdy podatek od łącznej sumy wynagrodzenia, otrzymanego ze stosunku służbowego lub umowy o pracę oraz umów o dzieło, umów zlecenia, obliczony na podstawie przepisów ustawy o podatku od wynagrodzeń, byłby niższy od podatku wynikającego z obliczenia według podanych wyżej zasad.

Przykład:

Pracownik z miesięcznym okresem wypłaty otrzymał w miesiącu maju:

2 maja wynagrodzenie z umowy o pracę za m-c maj	zł 20 000.—
a ponadto następujące wynagrodzenia z tytułu dwóch umów o dzieło, zawartych z tym samym pracodawcą: 10 maja tytułem reszty w związku z wykonaniem jednej umowy o dzieło	zł 10 000.—
20 maja tytułem wypłaty na poczet wykonania drugiej umowy o dzieło	„ 25 000.—
	zł 35 000.—

Obliczenie podatku:

Od wynagrodzenia z umowy o pracę:

od 20.000 zł stopa procentowa według skali podatkowej z okresem wypłaty miesięcznym — 4% — podatek wynosi zł 800.—

Od wynagrodzeń z umów o dzieło:

zł 10.000 — potrąca się koszt uzyskania wynagrodzenia np. w wysokości 20%, t. j. 2.000 zł; opodatkowaniu podlega kwota zł 8.000.— od której 5% podatek wynosi zł 400.—

Od wypłaty w dniu 20 maja — 25.000 zł potrąca się koszt uzyskania wynagrodzenia np. w wysokości 20% t. j. 5.000 zł; pozostaje wynagrodzenie podlegające podatкови—20.000 zł. Podatek należy obliczyć, dodając do bieżąco wypłaconej kwoty wynagrodzenia podlegającego podatкови t. j. zł 20.000 — sumę wypłat dokonanych w danym miesiącu z podanych wyżej tytułów t. j. zł 8.000 — na podstawie łącznej sumy wynagrodzenia podlegającego podatкови t. j. 20.000 zł + 8.000 zł = 28.000 zł, ustala się stopę procentową według skali podatkowej z okresem wypłaty miesięcznym, podatek zł 1.960 — po podwyżce 50% t. j. o 980 zł, wynosi razem zł 2.940. Od tak ustalonej kwoty podatku potrąca się podatek pobrany przy pierwszej wypłacie t. j. 400 zł, pozostała różnica stanowi należy podatek zł 2.540.—

przypadający do potrącenia od bieżąco wypłaconego wynagrodzenia, podlegającego opodatkowaniu zł 20.000.

Łącznie potrącono w ciągu miesiąca tytułem podatku od wynagrodzeń z umowy o pracę oraz umów o dzieło: zł 800 (od wynagrodzenia z umowy o pracę) + 2.940 zł (od wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło) = zł 3.740.—

Od wynagrodzeń otrzymanych za przepracowany dzień lub za posiedzenie przez osoby:

1. wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, a w szczególności: członków rad narodowych, lustratorów społecznych, gminnych delegatów społecznych do spraw podatku gruntowego, przewodniczących, zastępców przewodniczących i ławników obywatelskich komisji podatkowych, ławników w sądach powszechnych i szczególnych oraz członków organizacji społecznych;

2. którym władza w oparciu o przepisy prawa zleciła wykonywanie określonych czynności w komisjach administracji państwowej bez względu na władzę asygnującą wynagrodzenia ze stosunku służbowego lub umowy o pracę;

3. należące do składu zarządów, rad, komitetów nadzorczych, komisji rewizyjnych i członków organów osób prawnych, niezależnie od sposobu ich powołania,

podatek oblicza się według stopy procentowej 5% przy zastosowaniu przepisów art. 9 ust. 3 oraz art. 10 ust. 3 ustawy o podatku od wynagrodzeń z tym, że w odniesieniu do wymienionych wyżej w punktach 1 — 3 wynagrodzeń nie stosuje się przepisów:

a) w obliczaniu podatku od łącznej sumy wynagrodzeń otrzymanych w okresie wypłaty od tego samego płatnika w przypadku gdy podatnik otrzymuje od tego samego płatnika dwa lub więcej wynagrodzeń;

b) o obliczaniu podatku z 50% zwyżką, mającym zastosowanie, jeżeli podatnik otrzymuje wynagrodzenie od więcej niż jednego płatnika;

c) dotyczących zwyczaj i zniżek rodzinnych.

Przepisów, o których wyżej mowa, nie stosuje się również gdy podatek obliczony według zasad ogólnych, przewidzianych w ustawie o podatku od wynagrodzeń, byłby niższy od podatku, obliczonego w podany wyżej sposób.

Stołówki pracownicze.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 7 czerwca 1949 r. Nr 25 pod pozycją 163 zostało ogłoszone Zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dn. 5 kwietnia 1949 r. w sprawie wysokości oraz sposobu przekazywania dotacji na koszty administracyjno-rzeczowe stołówek pracowniczych.

W myśl tego zarządzenia, zakłady pracy na pokrycie wydatków administracyjno-rzeczowych stołówek dysponują sumą, uzyskaną z przemnożenia zł 175 miesięcznie przez ilość pracowników zatrudnionych w danym miesiącu. Z sumy tej winny być pokryte wydatki, obejmujące: a) płace personelu stołówkowego i premie, b) składki ubezpieczeniowe personelu stołówkowego, c) koszt opału, wody, światła, gazu, d) koszt utrzymania czystości, e) uzupełnienie sprzętu stołówkowego i t. p.

Lista pracowników, którzy w danym miesiącu korzystają z stołówek, ma być sporządzona przez zakłady pracy na 5 dni przed rozpoczęciem każdego miesiąca.

Zakład pracy winien na podstawie sporządzonej listy przekazać instytucji prowadzącej stołówkę lub kierownictwu stołówki dotację na pokrycie wydatków administracyjno-rzeczowych, obliczoną według następującej tabeli:

- a) stołówki od 50 do 100 stołowników — do 500 zł miesięcznie na 1 stołownika,
- b) stołówki od 101 do 200 stołowników — do 400 zł miesięcznie na 1 stołownika,
- c) stołówki od 201 do 300 stołowników — do 350 zł miesięcznie na 1 stołownika,
- d) stołówki od 301 do 500 stołowników — do 300 zł miesięcznie na 1 stołownika,
- e) stołówki od 501 do 700 stołowników — do 250 zł miesięcznie na 1 stołownika,
- f) stołówki od 701 do 1000 stołowników — do 200 zł miesięcznie na 1 stołownika,
- g) stołówki ponad 1000 stołowników — do 175 zł miesięcznie na 1 stołownika.

W przypadkach, gdy suma, wynikająca z przemnożenia ilości stołujących się przez stawkę obowiązującą dla danej grupy stołówek, jest niższa od sumy, wynikającej z przemnożenia ilości stołujących się w niższej grupie stołówek przez stawkę obowiązującą dla tej niższej grupy, należy jako górną granicę wydatków przyjąć sumę grupy niższej.

Przykład:

Ilość stołujących się wynosi 105 osób; dopuszczalna stawka dla tej grupy wynosi 400 zł na jednego stołownika; daje to 105 X 400 = 42.000 zł miesięcznie. Jednakże przy 100 stołownikach dopuszczalna stawka dla tej grupy wynosi 500 zł na jednego korzystającego; daje to 100 X 500 = 50.000 zł miesięcznie. Dopuszczalna górna granica wydatków wynosić będzie zatem nie 42.000, lecz 50.000 złotych.

W przypadku przewidywanego powstania niedoborów, wynikłych z zastosowania omówionych przepisów, dotyczących obliczania dotacji, udzielanej przez zakład pracy instytucji prowadzącej stołówkę i ograniczeń w dysponowaniu przez zakład pracy na ten cel tylko do sumy, uzyskanej z przemnożenia zł 175 miesięcznie przez ilość pracowników, zatrudnionych w danym miesiącu, — to jest gdy globalna suma, wynikła z przemnożenia zł 175 przez ilość pracowników nie wystarczy do pokrycia rzeczywistych kosztów prowadzenia stołówki według podanych norm, — winno nastąpić w zależności od warunków:

- przyjęcie dodatkowych stołowników z innego zakładu pracy lub
  - przekazanie stołowników do stołówki, prowadzonej przy innym zakładzie pracy lub
  - pokrywanie niedoborów przez organizację nadrzędną danego zakładu pracy, gdy konieczność prowadzenia stołówki jest uzasadniona szczególnym charakterem pracy lub warunkami lokalnymi; organizacja nadrzędna w ramach funduszu akcji społecznej poz. „Stołówki” może pokryć niedobory z sum niewykorzystanych w innym zakładzie pracy jej podległym lub
  - powzięcie przez stołowników, życzących sobie utrzymać funkcjonowanie stołówki przy własnym zakładzie pracy, uchwały o sposobie pokrycia niedoborów przez ogół konsumentów.
- Zakład pracy, kierujący swoich pracowników do stołówki przy innym zakładzie pracy, przekazuje instytucji prowadzącej stołówkę lub kierownictwu stołówki odpowiednią kwotę na pokrycie kosztów administracyjno-rzeczowych stołówki, obliczoną według podanej wyżej tabeli, biorąc za podstawę obliczeń ilość stołujących się ogółem w danej stołówce.

Korzystający ze stołówki członkowie rodzin pracowników pokrywają całkowity koszt posiłku wraz z przypadającymi kosztami prowadzenia stołówki.

Zarządzenie weszło w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr 18 z dn. 2 czerwca 1949 r. pod poz. 121 został ogłoszony Okólnik z dnia 19 maja 1949 r. Lcz. D. V. 7920/3/49 w sprawie zwolnienia od podatku obrotowego stołówek pracowniczych, przejmowanych przez spółdzielnie spożywców, zrzeszone w Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem”.

Okólnik wyjaśnia, że zwolnienie powyższych stołówek od podatku obrotowego opiera się na mocy art. 4 pkt 15 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52 poz. 413) pod warunkiem, że stołówki użytkowane są wyłącznie przez pracowników zakładów pracy oraz ich rodziny.

Dyscyplina płac w budownictwie.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr 18 z dn. 2 czerwca 1949 r. pod poz. 122 ogłoszony został Okólnik Nr 17 Ministerstwa Budownictwa z dnia 11 maja 1949 roku w sprawie wprowadzenia dyscypliny płac w budownictwie.

Jednocześnie Ministerstwo Budownictwa oraz Ministerstwo Skarbu zarządzają wzmożoną kontrolę, która w szczególności ma objąć: 1) wysokość stawek godzinowych i cen jednostkowych, 2) ilość przepracowanych godzin, 3) wypłaty premii.

Komisje kontrolne będą uprawnione, w wypadku stwierdzenia przekroczeń, do przekazywania spraw Komisji Specjalnej.

Skup zboża.

W Monitorze Polskim z dnia 25 czerwca 1949 r. Nr A—38 pod poz. 534 zostało ogłoszone Zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 4 czerwca 1949 r. w sprawie organizacji punktów skupu zboża przez Centralę Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”.

Zarządzeniem tym „Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” została zobowiązana do przygotowania

w terminie do dnia 1 sierpnia 1949 r. — 2.600 punktów na całym obszarze Państwa dla skupu i przechowania ze zbiorów w 1949/50 roku i wpływów w naturze z tytułu podatku gruntowego następujących gatunków zbóż: żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, gryki i prosa.

Pojemność magazynowa wszystkich punktów skupu winna wynosić co najmniej 400 000 ton.

Punkty skupu o wskazanej wyżej pojemności winny być przygotowane niezależnie od obowiązku magazynowania na podstawie dotychczasowych zleceń Polskich Zakładów Zbożowych.

Zarządzenie określa poza tym warunki, jakim powinny czynić zadość magazyny w punktach skupu.

Do dnia 15 lipca 1949 r. Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” jest obowiązana zorganizować fachowe kursy doszkolające dla osób, które będą zatrudnione na stanowiskach kierowniczych w punktach skupu.

Zarządzenie weszło w życie z mocą obowiązującą od dnia 4 czerwca 1949 r.

Dostawy, roboty i usługi na rzecz Skarbu Państwa.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 536 zostało ogłoszone Zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 2 czerwca 1949 r., wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrem Skarbu w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

W myśl powyższego zarządzenia zostały upoważnione: Centralny Zarząd Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Zjednoczenie Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Zakłady Prefabrykacji Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Centrala Sprzętu Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane, Główny Urząd Pomiarów Kraju, Centralne Biuro Projektów Architektonicznych i Budowlanych, Zakład Osiedli Robotniczych oraz Państwowe Przedsiębiorstwo Miernicze, na przeciąg czasu do dnia 31 grudnia 1949 r.

1) do udzielania osobom nie wymienionym w § 8 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73) zamówień do wysokości zł 500.000 bez potrzeby uzyskiwania stwierdzenia odmowy przyjęcia zamówienia przez osoby wymienione w § 8 przytoczonego wyżej rozporządzenia, pod warunkiem jednak, że zamówienie w zakresie usług nie może być udzielone przez zamawiającego swemu pracownikowi bez uprzedniego stwierdzenia ze strony zamawiającego, iż dana usługa nie może być wykonana we własnym zamawiającego zakresie działania;

2) do udzielania osobom, wymienionym w poprzednim punkcie w związku z zawartą umową zaliczek do wysokości 15% wartości umowy po częściowym jej wykonaniu;

3) do całkowitego lub częściowego zwalniania tych osób od obowiązku złożenia zabezpieczenia przy zawieraniu umów w zakresie dostaw, robót i usług do wysokości 500.000 zł.

Do omawianego zarządzenia zostały załączone przepisy, określające szczegółowy sposób postępowania przy udzielaniu zamówień w trybie bezprzetargowym.

W szczególności w myśl tych przepisów udzielający zamówienia w trybie bezprzetargowym zaprasza listem poleconym przynajmniej 2 kandydatów do złożenia ofert, wskazując w tym piśmie przedmiot, termin i warunki wykonania zamówienia. Oferta wiąże oferenta na przeciąg jednego miesiąca od daty złożenia oferty, jednak nie mniej, niż na przeciąg 7 dni, jeżeli to sobie wyraźnie w ofercie zastrzegł.

Udzielający zamówienia w trybie bezprzetargowym, po rozpatrzeniu materiału, wzywa wybranego według swego uznania oferenta lub oferentów i po ewentualnym przeprowadzeniu z nim ustnych pertraktacji, zawiera umowę.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 25 czerwca 1949 r.